

10. maj 2024

UPA2024/35
Jens NapätôK', Naleraq

Vedrørende forslag: **forslag til Inatsisartutlov om fiskeri**

(Naalakkersuisoq for Fiskeri og Fangst)

2. behandling

Fangst og fiskeri er vores hovederhverv hvad angår økonomisk indtjening og erhverv, derfor er det meget vigtigt, at vi gør det rigtigt for forbrugerne.

Det omhandlede lovforslag vi taler om, vil have store konsekvenser for samfundet og vil have konsekvenser for mange folk.

Selvom fiskerierhvervet kan være barsk og anstrengende, er det en livstil for fiskerne og kan lide erhvervet – vi vil ramme deres levevis med denne lov.

Det vi taler om, er ikke bare tal, ikke bare økonomi, vi taler om levevis med identitet og vi taler om et erhverv, hvor levevisen er vigtigt, vi taler om et lovforslag som vi skal behandle grundigt.

Loven handler for meget om de store selskaber som er tilpasset større samfund og som ikke til vores samfund samt at disse skal have bedre vilkår.

Hvis vi kigger på dem som har arbejdet med forslaget – Naalakkersuisut, embedsmænd og mange andre – har man brugt mange millioner kroner og ovenikøbet brugt 10 millioner kr. til betænkning uden at skele til den har de store partier arbejdet efter deres mening, som om det er et forsøg uden at undersøge og evaluere konsekvenserne, uden at have interesse for de økonomiske konsekvenser for samfundet, disse kan ses på deres manglende høring fra de rette vedkommende.

Naalakkersuit og medlemmer af Inatsisartut, vi taler blandt andet om jeres løn som bliver betalt af fiskerne, disse betaler jeres løn, så I kan købe mad, have varme i jeres hjem, derfor kan vi ikke acceptere jeres lovforslag som får fatale konsekvenser for mange fiskere, vi kan ikke acceptere, at I vil arbejde for at dem der betaler for driften af vores land, får dårligere vilkår – hvad laver I, hvad sker der?

Hvis vi ser på de høringer, der har været, er tilbagemeldingerne været store bekymringer og mange spørgsmål man ikke vil svare på.

Sulinermut Inuussutissarsiuuteqartut Kattuffiat er en af de få, der mener at der er for mange fiskere og en fisker skal fiske og en lønarbejder skal arbejde, og da der er for mange fiskere og der er mangel på arbejdskraft på landet, er mange fiskere nødt til at komme i land. SIK har i deres budskab glemt hvem der laver indtægt til samfundet og hvis fiskerne ikke har indtægt, vil driften af vores land lide skade. Man kan uden at mindske antallet af fiskere, sætte kystnært fiskeri til 12 sømil, derved undgår man at mindske antallet men at sætte antallet op.

Naleraq kan slet ikke acceptere at skære antallet af fiskere ned og derved slet ikke acceptere at skade de private og lægger op til at lukke fabrikker.

Vi kan slet ikke forstå hvis SIK ikke kan se, at man mister mange arbejdspladser, at man fyrer mange arbejdere ved denne reform.

Mange mennesker er uforstående, journalister laver ellers fremlæggelser, men befolkningen høres ikke, vi kan slet ikke acceptere, at man overser dem der skal rammes.

Enegang og ikke vil høre andre, fylder for meget, befolkningen, organisationer, de private, forskere og mange andre har set, har larmet, men man har ikke villet tro på dem og ikke reagere, hvor er demokratiet?

Man har ikke villet høre på demonstranterne, man har ikke ville tilpasse sig dem, men kommet videre uden at høre dem.

Der har været mange og store diskussioner på de sociale medier, hvor alle kan deltage, men man har ikke haft interesse i disse. Man har endda ville stoppe dem ved at sige, at disse er usandheder, men borgerne har forstået at befolkningen bekymringer og lovens dårlige konsekvenser.

Det er vigtigt at lære af fejlene i 1990-erne, hvor mange familier blev ramt, og det er hårdt for samfundet at man ikke har ordnet fejlene, men har prøvet at flytte skylden på andre. Uden at rette fejlene, og uden at lære af fejlene, vil man lave store ændringer i samfundet med store ofringer, lave lov som ikke er passende.

Man vil endnu mere binde vores land til Danmark ved at sige, at man ikke kan handle med andre lande udenom Danmark, man vil køre videre med det uden at undersøge andre muligheder. Vi kan ikke være så dumme, at vi ikke kan finde muligheder for bedre priser på fisk, men lave en lov så man fortsætter med at tilbyde dårlige priser for fisk.

Hvis vi skal væk fra dårlige priser til fiskerne, skal vi tage udgangspunkt i verdensmarkedspriser, men man arbejder ikke for det. At fisker får mere frihed, er bare en kliche, men man laver ikke en lov som beskytter fiskerne med hensyn til priserne.

I loven siger man, at fisken er grønlandernes ejendom, men vil have fiskerne i land, vil arbejder man for, at udefrakommende, såsom pensionsfonde og andre som bare laver adresse i vores land til at betale med stor rente til at købe fiskernes licenser ved at udelukke investorer fra vores land, dette vil

vi fra Naleraq kalde for en dårlig handel med dårlige konsekvenser for priserne til fiskerne og mener, at dette kan gøres bedre.

Historien viser, at der har været over 200 rejekuttere, mens nuværende antal er meget færre. Man vil ikke lære af fejl, men vil ofre fabrikker ved reformen, dette vil samfundet mærke tydeligt, uden at slet ikke tænke på at fiskeriet er hovederhvervet, og ved at ramme mange mennesker med reformen, og dette mener vi er ærgerligt.

Uden at lytte til brugerne, de private, organisationer, forskere og andre, vil man lave reform med bind for øjnene og dette kan man ikke lade ske.

Ved at indføre omsættelige kvoter vil man ofre mange fiskere, lønarbejdere og de private og derved vil man indføre en stor affolkning i kysten som Naleraq slet ikke kan acceptere, vi synes, det er mærkeligt og kan slet ikke forstå andres budskab og vi som kan læse og forstå, vil andre med bind for øjnene ikke vil se ved at følge partiet, vi vil desværre sige, hvad sagde vi dengang.

Naleraq har svært ved at acceptere, at man ved at sige at man vil hjælpe befolkningen og fiskerne, og uden at tænke på dem som ofres vil lave en reform. Man tager udgangspunkt i kapitalisternes og andre folkeslags tænkemåder og samtidig tale om, at det er befolkningens ejendom, vi synes, det er meget mærkeligt, da ofringerne og begrænsninger er meget omfattende.

Det er tydeligt, at tankegangen som ikke er grønlandsk kun vil bruges ved reformen og man koncentrerer sig om økonomien, og vi synes det meget mærkeligt fra Naleraq, at man agerer med bind for øjnene og hensynsløst hvad angår de dårlige konsekvenser.

Vi mener det er mærkeligt, at vi som folkevalgte vil lovgive, så mange i samfundet bliver ringere stillet, dette kan vi slet ikke forstå.

Uden at lære af fejl og konsekvenser for mange, og vil man ofre fiskere, lønarbejdere, de private, ja den grønlandske befolkning, vil vi lovgive dem til at stille dem ringere, vi har i den seneste tid brugt mange kræfter for at ordne dette, men desværre vil man samles om uden at sætte grønlandere i centrum, uden at sætte landets befolkning i centrum, uden at overhovedet at høre på deres budskab.

Vinderne vil være meget få, meget begrænsede, det er meget tydeligt, at hvem man særbehandler, dette kan ikke forbigås, vinderne bliver kapitalismen, den værste vinder og disse er udefrakommende, hjemmehørende som udvikler og kan investere, får ikke mulighed, men derimod ofres disse.

Vi har ellers kæmpet for at forslaget til den nye fiskerilov som bliver en fordel for landets befolkning og i samarbejde med de eksisterende, skal ordnes og udvikles, dette blev ikke hørt, organisationernes og andres bekymringer, ihærdighed, blev fejet til side med bind for øjnene. Det er hårdt, at man bruger politisk hensynsløshed og en af man helt skal ændre i vores samfund er, at man skal politisk samarbejde med organisationer og lave forhandlinger for at lave reformer, hvis ikke, vil det blive

almindeligt med autoritær enevælde og fordækte høringer, dette vil skade vores demokrati. Demokrati skal ikke mindskes, men værnes om, derfor skal man styrke demokratiet ved at inkludere alle.

Vi mener i Naleraq, at det er vigtigt at man lærer af fejl og kommer videre, og vi ved udmærket at IOK ikke er den eneste mulighed, men der er andre muligheder, og derved kan nye fiskere ikke betale licens og de eksisterendes samarbejdsvillighed ville man ikke høre på og dette synes vi fra Naleraq er meget mærkeligt. Man giver udlændinge bedre muligheder og vil sætte de eksisterende i dårligere position.

Vores status er bekymrende, organisationer, der er relevante høres ikke, nogle er, ikke mærkeligt, bekymrede og de giver deres bekymringer videre til samfundet, alle disse hører vi i Naleraq.

Vi undres over at den store fejl som er, at Loven som ikke stiller alle lige, at deri sidste øjeblik laves kompromis med den.

Konsekvenserne for ændringer er fyring af arbejdere, lukning af fabrikker og hvor man er ligeglad med at finde eftervirkninger, vi fra Naleraq er meget uforstående for stillingtagen af dette.

Vi fra Naleraq kan slet ikke acceptere beslutning om at ændre Grønlands hovederhverv med bind for øjnene og vi betragter det ikke bare som uansvarligt, at man uden at høre Organisationer og befolkningen vil beslutte dette over hovedet på dem. Vi kan slet ikke acceptere arbejdet med bind for øjnene som vil skade og ændre radikalt uden afdækning.

De private erhvervsliv vil ikke bare blive frataget stort, men man vil skade deres medudvikling og investering. Vi frygter de økonomiske konsekvenserne af de offentlige virksomheder som ikke bliver afdækket og hvad de vil have af konsekvenser for samfundet, samt ikke sikring af investering, og ved at ikke meddele hvilke de offentlige virksomheder på kysten der skal lukkes, skaber man utryghed.

Dårlig planlægning, beslutninger med bind for øjnene, uden at sige hvilke fabrikker der skal lukkes, uden at kunne fortælle de dårlige konsekvenser, vil man beslutte dette, man gør nar af samfundet, skaber utryghed blandt befolkningen. Naalakkersuisut, hvordan kan I arbejde med bind for øjnene, uden at fortælle hvordan de vil have ringere vilkår og håbe, at det nok skal gå.

Vi Inatsisartut kan ikke beslutte et lovforslag uden at kende til konsekvenserne af det, og derved håbe på, at det nok skal gå. Der skal laves en ordning hvor de økonomiske og andre konsekvenser afdækkes. Man skal være påpasselig med at man ikke sætter yderdistrikternes og bygdernes økonomi over styr. Vi kan ikke lovgive, hvor man sætter yderdistrikternes og bygdernes hjerter over styr. Vi skal lave love som forbedrer befolkningens vilkår og ikke forringer disse.

Vi skal ikke gentage fejlene med de store landingsbaner ved at lave de samme fejl. Vi kan nu høre om konsekvenser af flytning af medarbejderne fra Kangerlussuaq. Konsekvenser vi i starten har nævnt, bliver set for sent. Nogle kommuner vil have erstatning, nu hvor man kan se vores bekymringer blive realitet med alvorlige økonomiske konsekvenser.

Det er bekymrende at man arbejder med lovforslaget uden at høre Avannaata Kommuniass kommende dårlige konsekvenser og Avannaata Kommuniass bekymringer bliver bekræftet af organisationerne, mange forskere og mange andre som derved siger at man skal være bekymret, men desværre vil flertallet godkende forslaget. Beslutningstagerne vil også komme fra Nordgrønland, men disse vil lave kompromis og desværre godkende forslaget ved at ofre deres medmennesker, landsmænd uden at høre på organisationer, kommuner, de private, og nordgrønlandere og det er meget tankevækkende at forringe livsvilkårene. Vi skal kraftigt opfordre til at tænke sig godt om.

Vi kan jo ikke beslutte, at arbejdspladser mistes, at fiskere kommer i land og derved lukke fabrikker, hvis dette støttes og sætte udenlandske investorer i centrum, er det meget bekymrende. Vi håber meget, at mange medlemmer modigt vil stejle, vil komme frem og ikke bare være bag partiet.

Naalakkersuisut har under og efter høring af forslag til fiskelov rejst meget, de sagde, at de havde støtte fra deres bagland og de lavede en ny høring. På baggrund af de mange høringssvar og mindre justering, kom de med fremlæggelser, organisationerne og de rette vedkommende viser, at der vil være mange dårlige konsekvenser, mange organisationer og folk følte, at de ikke bliver hørt, undtagen få som var enige.

Efter 1. behandling har rette vedkommende og organisationer givet deres mening til kende. Man har ikke lavet politik i næsten en måned, uden forhandling, men i sidst øjeblik blev Naalakkersuisut enige og kom med fordækt kompromis. Resultatet viser, at de rette vedkommende og organisationer ikke var blevet hørt. Det er meget beklageligt, at man kører videre uden at finde vejen.

Befolkningen havde håbet på, at politikerne ville de bedste for flertallet i landet, og den lukkede styring uden informationer havde man ikke forventet, da man havde lovet en åben styring, men gjorde det modsatte, dette er bliver man forskrækket over, man sagde at oppositionen kun råbte, men endte med at få grønlanderne til at blive ringere stillet.

Desværre vil de 2 største partier ikke høre på andre meninger, men vælge deres magt. Der skal ikke herske tvivl om, at når de finder ud af virkeligheden, at de vil prøve at ændre deres fejl ved valgkamp.

Vi accepterer ikke ofring af befolkningen, vi accepterer ikke man ofrer de mange fiskere og vi accepterer ikke ulighed mellem de private og de offentlige ved lovgivning, derfor opfordrer vi på det kraftigste, at man laver lov som ikke diskriminerer.

Vi støtter fiskere, fiskernes familie, lønarbejderne, de private som driver fabrikker. Vi siger, at vi støtter og vi synes mærkeligt, at dem vi opponerer mod, ikke vil svare på ryggen af deres embedsmænd, som om de er bang for det rigtige vi siger.

Koalitionen misbruger flertallet, de lytter ikke, I opfører ikke som ledere, I lytter ikke, men har partiet i centrum, I opfører som store herrer med andre bag partiet. Loven for landets hovederhverv som ellers skulle forbedre, og som ikke støttes af fiskere, som ikke støttes af organisationerne, som ikke støttes af de mange brugere, som ikke støttes af forskere, som ikke forstås og ikke støttes af mange mennesker, vil I nu godkende. Koalitionspartierne og hvis I ikke vil ramme fiskeriet, tænk jer grundigt om hvorfor den ikke støttes, stem med frihed, stem med hjertet og stem sammen med Naleraq og de

Naleraq

mange modstandere af forslaget, stem i protest, stem sammen med os, vi kan ikke lave love bare for at lovgive. Vi rammer fiskerne ved loven. Vi skal skabe gode rammer og forbedre vilkårene.